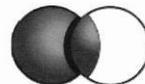

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 01-02-07-14-2-1983-9/18
Sarajevo, 17. 7. 2019. godine

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ✓
DOM NARODA
n/p Tomislav Martinović, predsjedavajući Doma naroda

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM
n/p Mirsad Zaimović, predsjedavajući Predstavničkog doma

PREDSJEDNIK FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
n/p Marinko Čavara, predsjednik Federacije BiH

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
n/p Fadil Novalić, premijer Vlade FBiH

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primiteno: 19-07-2019			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02 04/1	- 14 -	1442	/19

x3

PREDMET: Dostava Izvještaja o finansijskoj reviziji Grada Zenica za 2018. godinu

Poštovani,

U skladu s članom 16, stav 1) Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH", broj 22/06), Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH dostavlja Vam Izvještaj o finansijskoj reviziji Grada Zenica za 2018. godinu.

S poštovanjem,

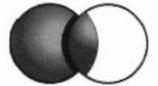
Dostavljeno:

- Naslovu
- Dosje
- a/a

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

GRADA ZENICA

za 2018. godinu

Broj: 01-02-07-14-2-1983-6/18

Sarajevo, juli 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	10
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	10
6.1.1	Prihodi i primici	10
6.1.1.1	Porezni prihodi	11
6.1.1.2	Neporezni prihodi	11
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	11
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	11
6.1.2.1	Plate i naknade troškova zaposlenih.....	12
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	12
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	14
6.1.2.4	Kapitalni transferi	16
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	16
6.1.2.6	Tekuća rezerva	16
6.1.3	Finansijski rezultat.....	17
6.2	BILANS STANJA	18
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	18
6.2.1.1	Novčana sredstva	18
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja	18
6.2.1.3	Kratkoročni plasmani	18
6.2.2	Stalna sredstva	19
6.2.3	Dugoročni plasmani.....	19
6.2.4	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	20
6.2.5	Dugoročne obaveze i razgraničenja.....	20
6.2.6	Popis sredstava i obaveza.....	21
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	22
7.	JAVNE NABAVKE	22
8.	OSTALI NALAZI	23
8.1	<i>UGOVORI O ZAJEDNIČKOM ULAGANJU</i>	<i>23</i>
8.2	<i>SUDSKI SPOROVI</i>	<i>25</i>
9.	KOMENTAR NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	25
IV	PRILOG KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	26
	<i>Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu</i>	<i>27</i>
	<i>Konsolidovani Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine</i>	<i>30</i>
	<i>Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima Period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine</i>	<i>31</i>

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Grada Zenica (u daljem tekstu: Grad)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2018. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, konsolidovani finansijski izvještaji prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Grada na 31. 12. 2018. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

- 1. Ukupne obaveze po pravomoćnim sudskim presudama u iznosu od 1.617.719 KM, kao i obaveze po tom osnovu za 2018. godinu u iznosu od 122.001 KM, nisu iskazane na propisanim bilansnim pozicijama rashoda i obaveza, a što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, radi čega za te iznose ne možemo potvrditi ukupno iskazani višak prihoda nad rashodima i finansijski rezultat za 2018. godinu (tačke 6.1.3 i 6.2.4 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Grada u skladu sa ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, kao i u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izvještaje

Rukovodstvo Grada je odgovorno za izradu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prevare ili greške kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grada;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava izvršenih od strane rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Grada Zenica za 2018. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Grada za 2018. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

1. Ugovori o obavljanju komunalnih djelatnosti u vrijednosti od 1.268.940 KM zaključeni su bez provođenja postupaka i procedura odabira najpovoljnijih ponuđača, što nije u skladu sa članom 25. Odluke o izvršavanju Budžeta Grada Zenica za 2018. godinu i Zakonom o javnim nabavkama. Prilikom izbora najpovoljnijih ponuđača za nabavku stalnih sredstava, postupci su nastavljeni i u slučajevima kada su sve formalno ispravne ponude u znatnoj mjeri premašivale procijenjene vrijednosti nabavke, iako je Grad, kao ugovorni organ, shodno članu 69. tačka (2) Zakona o javnim nabavkama, bio obavezan iste poništiti, radi čega ne možemo potvrditi da je osigurano racionalno i efikasno raspolaganje budžetskim sredstvima (tačka 7. Izvještaja);

2. Nije proveden cjelovit popis stalnih sredstava, potraživanja i obaveza, te samim tim nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno odredbama članova 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članova od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.6 Izvještaja);
3. Obaveze po osnovu garancija za nenaplaćena potraživanja za odvoz smeća od građana u iznosu od 262.000 KM priznate su bez odgovarajućeg dokaza o tome da su od strane izvršioca usluga poduzete sve raspoložive mjere u cilju naplate potraživanja po osnovu usluge odvoza smeća, kako je definisano članom 10. Ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti i bez validne knjigovodstvene dokumentacije koja bi potvrdila stanje nenaplaćenih usluga, a što nije u skladu sa članom 21. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 12. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.1.2.2 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standardom za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Grada u skladu sa ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, kao i u skladu sa zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

Ugovorom o obavljanju komunalnih djelatnosti, zaključenim 1999. godine, Općina Zenica dodijelila je društvu „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica poslove obavljanja svih komunalnih usluga na period od 20 godina. Prema istom ugovoru, obim usluga utvrđuje se godišnjim planom usluga i ne može se reducirati ispod nivoa iz prethodne godine, a Općina Zenica će preuzeti obavezu plaćanja 50% nenaplaćenih potraživanja od građana. Godišnjim planom za 2018. godinu ugovorene su usluge u iznosu od 2.556.977 KM. Ovakvim načinom ugovaranja nisu zaštićeni interesi tadašnje Općine, a sada Grada, s obzirom na to da je unaprijed uslovljen obimom usluga koje će se fakturisati i preuzimanjem obaveza izmirenja nenaplaćenih potraživanja od građana. Zaključeni ugovor nije bio povoljan, posebno ako se ima u vidu da Grad, koji ima manjinski udio vlasničkih i upravljačkih prava, nema znatnijeg uticaja na poslovanje društva, a izdvaja značajna finansijska sredstva na godišnjem nivou (tačke 6.1.2.2 i 8.1 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, rukovodstvo Grada je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Grada prema definisanim kriterijima usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 12. 7. 2019. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl. oec.

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl. oec.

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. konsolidovani finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriteriji za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Budžet Grada Zenica za 2018. godinu;
- Odluka o izvršavanju Budžeta Grada Zenica za 2018. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o platama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o pravobranilaštvu Zeničko-dobojskog kantona;
- Pravilnik o platama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima Grada Zenica;
- Statut Grada Zenica.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Grad Zenica je osnovan Zakonom o Gradu Zenica koji je donio Parlament FBiH 1. 10. 2014. godine. Shodno ovom zakonu, Grad je pravni sljednik Općine Zenica i ima Ustavom i zakonom određene mjerodavnosti Grada i preuzima mjerodavnosti, prava, obaveze i imovinu Općine. Javna preduzeća i javne ustanove čiji je osnivač Općina Zenica nastavljaju s radom kao javna preduzeća i ustanove Grada (deset javnih preduzeća i devet javnih ustanova). Imovinom koja je data na upravljanje javnim preduzećima i ustanovama, shodno Statutu, upravljaju ta javna preduzeća i ustanove, u skladu sa njihovom namjenom i zakonom. Pored javnih preduzeća i javnih ustanova kojima je Grad osnivač, Grad ima učešće u vlasništvu u JKP „Zenicatrans – Prevoz putnika“ d.d. Zenica od 83,7%, KOMGRAD-ZE d.o.o. Zenica od 35% i ALBA Zenica d.o.o. Zenica od 25%.

Grad je jedinica lokalne samouprave i ima svojstvo pravne osobe. Nadležnost i unutrašnja organizacija uređuje se Statutom, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad. Organi Grada su: Gradsko vijeće i gradonačelnik.

Gradsko vijeće je tijelo odlučivanja, predstavnički organ građana i organ lokalne samouprave koji donosi opće i druge akte u okviru samoupravnog djelokruga Grada te obavlja druge poslove u skladu sa ustavom, zakonom i Statutom. Gradsko vijeće ima 31 vijećnika, koji se biraju na mandat od četiri godine.

Gradonačelnik je izvršni organ Grada, koji ga predstavlja i zastupa. Gradonačelnik donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Gradskom vijeću.

Statutom Grada uređen je samoupravni djelokrug, organi, međusobni odnosi organa, finansiranje i imovina Grada, propisi i drugi akti i pitanja od značaja za organizaciju i rad. Grad obavlja poslove kojim se neposredno ostvaruju potrebe građana, i to naročito poslove koji se odnose na: 1) urbano planiranje; 2) upravljanje, finansiranje i unapređenje objekata lokalne komunalne infrastrukture (voda, kanalizacija, prikupljanje i zbrinjavanje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); 3) gradske finansije; 4) utvrđivanje i provođenje stambene politike; 5) javni saobraćaj; 6) obrazovanje; 7) kulturu i sport; 8) poduzimanje aktivnosti na jačanju i poticanju ekonomskog razvoja i poduzetničkih aktivnosti; 9) druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

U skladu sa članom 3. Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja Registra budžetskih korisnika Budžeta u FBiH donesen je Registar budžetskih korisnika Grada Zenica, koji čini gradonačelnik, gradsko pravobranilaštvo, JU Centar za socijalni rad i 12 gradskih službi. Grad Zenica sačinjava konsolidovane finansijske izvještaje, kojim se objedinjavaju finansijski izvještaji gradskih službi i JU Centar za socijalni rad.

Funkcije Grada se finansiraju kroz budžet koji donosi Gradsko vijeće. Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji od 31. 8. 2018. godine sistematizovano je 452 radnih mjesta, a na dan 31. 12. 2018. godine zaposleno je 345 zaposlenika.

Funkciju gradonačelnika obavlja Fuad Kasumović od 1. 11. 2016. godine.

Sjedište Grada je u Ulici Trg Bosne i Hercegovine broj 6.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Grada za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima, sa prekidima u razdoblju od novembra 2018. godine do aprila 2019. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio finansijsku reviziju finansijskih izvještaja Općine Zenica za 2012. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH uspostavljena je Jedinica interne revizije;
- 2) Uspostavljen je funkcionalan sistem internih kontrola donošenjem svih propisanih internih akata u cilju efikasnog obavljanja poslova, smanjenja rizika od namjernih ili nenamjernih pogrešaka;
- 3) Budžet Grada Zenica za 2018. godinu je usaglašen sa Dokumentom okvirnog budžeta za 2018. do 2020. godine, kako je to Zakonom o budžetima u FBiH i predviđeno;
- 4) Planiranje Budžeta je izvršeno po svim kategorijama, potkategorijama i stavkama iz klasifikacije računskog plana, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;
- 5) Namjenski račun za prikupljanje sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća je evidentiran u Glavnoj knjizi, u skladu sa Instrukcijom o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračun u okviru jedinstvenog računa trezora;
- 6) Internim aktima su regulirani troškovi mobilnih i fiksnih telefona, stručnog obrazovanja, kao i troškovi reprezentacije;
- 7) Proces planiranja i donošenja budžeta je regulisan Instrukcijom br. 1 i Instrukcijom br. 2 koje je donijela Služba za privredu i finansije;
- 8) Usvojeni su interni akti koji regulišu proces nabavki;
- 9) Sačinjena je zabilješka uz finansijske izvještaje, u skladu sa članom 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;
- 10) Doneseni su interni akti kojima je regulisan način evidentiranja, prikupljanja i naplata neporeznih prihoda;
- 11) Uspostavljene su cjelovite evidencije prikupljenih i realizovanih namjenskih sredstava, a nerealizovana namjenska sredstava se pravilno evidentiraju u knjigovodstvenim evidencijama;
- 12) Obrasci finansijskih izvještaja su sačinjeni prema podacima iz Glavne knjige, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- 13) Izvještaji o realizaciji tekućih transfera su sačinjeni i dostavljeni nadležnim institucijama u skladu sa odredbama Odluke o izvršavanju Budžeta Grada Zenica za 2018. godinu.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Usvojen je Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, ali istim nisu definisani i procijenjeni nivoi rizika poslovanja, niti su utvrđene mjere za sprečavanje nastajanja neželjenih događaja;
- 2) Internim aktima su regulisane procedure o uslovima i načinu korištenja službenih automobila, međutim, nisu utvrđeni normativi potrošnje goriva i maziva.

Nerealizovane preporuke

- 1) Utvrditi i procijeniti rizik u procesu planiranja te donijeti mjere za njihovo otklanjanje u skladu sa Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima;
- 2) Utvrditi i procijeniti rizik u procesu ostvarivanja prihoda te donijeti mjere za otklanjanje eventualnih rizika u okviru Pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima;
- 3) Godišnji popis izvršiti u cijelosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, po svim stavkama evidentiranim u glavnoj knjizi, sa posebnim osvrtom na popis dugoročnih plasmana jer se radi o značajnom iznosu;
- 4) Sačiniti Izvještaj o popisu imovine, potraživanja i obaveza na dan 31. 12. koji će sadržavati sve usporedne vrijednosne i prirodne pokazatelje imovine, strukturu potraživanja i obaveza, iz kojeg će se nedvojbeno moći zaključiti da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) S obzirom na to da je u prethodnom periodu iskazan akumulirani suficit, nije postojala obaveza utvrđivanja načina pokrivanja iskazanog deficita;
- 2) Preispitati opravdanost ugovora sa Javnim preduzećem za prostorno planiranje i uređenje grada Zenica u značajnom obimu, s obzirom na to da je Zakonom o komunalnim djelatnostima propisano da općine obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti koje se finansiraju iz njenog budžeta obavezno povjeravaju javnim preduzećima komunalnih djelatnosti.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo Grada odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Usvojena je većina internih akata i procedura u cilju uspostave funkcionalnog sistema internih kontrola. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji definisan je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta i izvršilaca za obavljanje poslova i zadataka. Gradonačelnik je 17. 10. 2018. godine donio Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, u skladu sa članom 86. Zakona o budžetima u FBiH,¹ kojim se definiše obaveza uspostave upravljačkih, administrativno-internih i računovodstveno-internih kontrolnih postupaka, te postupaka procjene rizika, informisanja, komunikacije i nadgledanja. U završnim odredbama spomenutog Pravilnika je utvrđena obaveza donošenja nedostajućih procedura za upravljačke, administrativne i računovodstvene kontrolne postupke, postupke procjene rizika, informisanja i nadgledanja u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu Pravilnika.

Izvršili smo analizu uspostavljenog sistema internih kontrola kao modela, koji se definiše kao proces koji provodi menadžment, dizajniran kako bi osigurao prihvatljivu garanciju za ostvarivanje ciljeva u djelotvornosti i učinkovitosti poslovanja, pouzdanosti finansijskog izvještavanja i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonima i propisima. Uzimajući u obzir navedeno, naša obaveza je bila da se uvjerimo šta od navedenih kontrolnih mehanizama je u upotrebi u Gradu. Primjenjuju se Računovodstvene politike za budžetske korisnike i trezor Općine Zenica, koje je donio Načelnik 14. 12. 2012. godine.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15 i 104/16

Naši nalazi ukazuju na to da sistem internih kontrola nije u dovoljnoj mjeri uspostavljen u svim segmentima poslovanja, i to kod priznavanja obaveza bez validnih knjigovodstvenih evidencija, kontrole primjene zaključenih ugovora, obračuna i isplate naknade za rad u komisijama, te obračuna pripadajućih poreza i doprinosa za rad istih i realizacije tekućih transfera. Nije izvršen cjelovit popis stalnih sredstava, obaveza i potraživanja, te samim tim nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom. Također, utvrdili smo nedovoljno funkcionisanje internih kontrola kod primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama u dijelu provođenja procedura odabira najpovoljnijih ponuđača, osiguravanja pravične i aktivne konkurencije u cilju najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

Za navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu je sačinio Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola i isti je 28. 2. 2019. godine dostavljen Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona. Prema podacima iz spomenutog Izvještaja, Grad je samo dijelom uspostavio sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe članova od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH² i članova od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.³ U cilju unapređenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, planirane su sljedeće aktivnosti: planiranje rada službi, uz definisanje radnih zadataka i ciljeva radnih mjesta uz dodatnu obuku zaposlenih, izrada registra rizika i strategije upravljanja rizicima, izrada mape ključnih poslovnih procesa i regulisanje postupka izrade i realizacije strateškog plana, te regulisanje procedure izvještavanja o realizaciji postavljenih ciljeva.

Preporuka:

- **uspostaviti sistem internih kontrola prema COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja u javnom sektoru u FBiH.**

Fiskalna odgovornost

Gradonačelnik je sačinio i 13. 3. 2019. godine dostavio Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona izjave o fiskalnoj odgovornosti, kojima je potvrdio zakonito, namjensko i svrsishodno korištenje budžetskih sredstava i efikasno i uspješno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrola u okviru budžetom odobrenih sredstava, kako je to predviđeno članom 44. Zakona o budžetu u FBiH.

Interna revizija

Služba interne revizije, kao samostalna služba Gradske uprave, osnovana je Odlukom gradonačelnika o osnivanju interne revizije od 21. 2. 2018. godine. Centralna harmonizacijska jedinica Federalnog ministarstva finansija je 7. 3. 2018. godine dala pozitivno mišljenje na spomenutu Odluku i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, u dijelu interne revizije.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u Službi za internu reviziju su predviđena tri izvršioca, i to rukovodilac Službe i dva stručna saradnika za internu reviziju. Radno mjesto rukovodioca je popunjeno u februaru 2018. godine i mjesto stručnih saradnika u decembru 2018. godine. Sačinjen je Godišnji i Strateški plan interne revizije za period 2018 – 2020. godine.

Uvidom u Izvještaj o radu Službe za internu reviziju za 2018. godinu, koji je 21. 2. 2019. godine dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici, utvrdili smo da su od planiranih pet revizija izvršene dvije, i to revizija finansijskog poslovanja JP „Parking servis“ d.o.o. Zenica i revizija finansijskog poslovanja JKP „Zenicatrans – Prevoz putnika“ d.d. Zenica, te dvije revizije koje nisu bile predviđene Godišnjim planom rada, i to primjena Zakona o javnim nabavkama u JU Apoteka „Zdravlje“ Zenica i

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

procedure prijema zaposlenih u JU Dom zdravlja Zenica. Prema prezentiranom Izvještaju, u postupku provođenja revizija je dato 76 preporuka.

S obzirom na to da je Služba za internu reviziju uspostavljena tek u 2018. godini, te da se predmeti revizije nisu odnosili na Grad, već na ustanove i preduzeća kojima je Grad osnivač, u provođenju revizije se nismo mogli u značajnijoj mjeri osloniti na rad interne revizije.

Prevenција korupcije

Grad nije usvojio Strategiju za borbu protiv korupcije niti je imenovao radno tijelo za borbu protiv korupcije. Po iskazu odgovorne osobe u toku su aktivnosti na izradi Strategije za borbu protiv korupcije koja će se odnositi na period od 2020. godine pa nadalje.

Preporuke:

- *donijeti Strategiju za borbu protiv korupcije, te u skladu s njom Akcioni plan za borbu protiv korupcije;*
- *interna revizija treba svoje aktivnosti usmjeriti na poslovne procese u okviru Grada, po prethodno utvrđenim rizicima u poslovanju.*

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžet Grada za 2018. godinu je usvojilo je Gradsko vijeće 28. 12. 2017. godine u iznosu od 55.232.780 KM. Izmjenama i dopunama budžeta za 2018. godinu, od 27. 8. 2018. godine, planiran je Budžet u iznosu od 56.001.115 KM, a njegova struktura je: prihodi (49.689.616 KM), primici od prodaje stalnih sredstava (3.067.300 KM), dok su rashodi (40.217.290 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (10.229.626 KM), izdaci za otplatu dugova (2.310.000 KM), te pokrće viška rashoda i izdataka nad prihodima i primicima (3.244.199 KM) iz ostvarenog akumuliranog suficita.

Godišnji konsolidovani finansijski izvještaji za 2018. godinu sačinjeni su 4. 3. 2019. godine i isti su 5. 3. 2019. godine dostavljeni nadležnoj Finansijsko-informatičkoj agenciji i Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona.

Izvještaj o izvršenju Budžeta Grada Zenica za 2018. godinu je sačinjen u aprilu 2019. godine, a isti nije razmatran do okončanja revizije od strane Gradskog vijeća.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi i primici u iznosu od 49.712.206 KM, što je u odnosu na planiranih 52.756.916 KM manje za 3.044.710 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veće za 7.192.753 KM. Rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 47.027.785 KM, što u odnosu na planiranih 56.453.690 KM predstavlja ostvarenje od 83,30 %. Rashodi su iskazani u iznosu od 36.940.129 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 8.041.110 KM, dok su izdaci za otplatu dugova 2.046.546 KM.

6.1.1 Prihodi i primici

U godišnjim konsolidovanim finansijskim izvještajima i u Izvještaju o izvršenju budžeta za 2018. godinu ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 47.793.894 KM i u odnosu na planiranih 50.142.190 KM manji su za 2.348.296 KM ili 4,68%. Primici od prodaje stalnih sredstava su iskazani u iznosu od 1.918.312 KM a odnose se na primitke od prodaje zemljišta (1.779.986 KM), primitke od prodaje ostalih stalnih sredstava (81.954 KM) i naknadu za eksproprijiranu nekretninu (56.372 KM).

Ostvareni prihodi se odnose na prihode od poreza (22.865.341 KM), neporezne prihode (14.999.663 KM) i primljene transfere i donacije (9.928.890 KM).

6.1.1.1 Porezni prihodi

Struktura poreznih prihoda je sljedeća: indirektni porezi (12.847.854 KM), porez na dohodak (6.682.258 KM), porez na imovinu (3.249.635 KM), porez na plaću i radnu snagu (43.309 KM), domaći porezi na dobra i usluge (34.696 KM), porez na dobit pojedinaca i preduzeća (4.664 KM) i ostali porezi (2.925 KM).

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi se odnose na ostale budžetske naknade i takse (7.917.763 KM), komunalne naknade i takse (2.394.390 KM), prihode od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih institucija (1.953.286 KM), naknade i takse po federalnim zakonima i propisima (1.696.467 KM), administrativne takse (456.132 KM), prihode od pružanja javnih usluga (237.496 KM), novčane kazne (239.035 KM), ostale prihode od imovine (72.612 KM) i neplanirane uplate (32.483 KM).

Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora iskazani su u iznosu od 936.104 KM. Prema prezentiranim podacima, Grad Zenica raspolaže sa 397 poslovnih prostora, od kojih je 350 dato na korištenje, a preostalih 47 nije izdato. Od ustupljenih poslovnih prostora 142 je dato bez naknade (prostorije mjesnih zajednica, ustanove kojima je Grad osnivač, neprofitni pravni subjekti čija djelatnost je od javnog interesa za Grad), dok je 208 prostora ustupljeno uz naknadu. Procedure dodjele poslovnih prostora su regulisane Pravilnikom o procedurama davanja u zakup poslovnih prostora, koji je gradonačelnik donio 17. 7. 2018. godine. Način utvrđivanja naknade po kvadratnom metru, zonama i vrsti djelatnosti je regulisan Odlukom o zakupu poslovnih prostora, koju je donijelo Gradsko vijeće 29. 3. 2018. godine.

Prema raspoloživim podacima, u revidiranoj godini su ispostavljene fakture za poslovne prostore u vrijednosti od 1.167.687 KM sa uključenim PDV-om.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije se odnose na tekuće transfere od ostalih nivoa vlasti (9.066.997 KM), kapitalne transfere od ostalih nivoa vlasti (791.550 KM), donacije (56.566 KM) i primljene tekuće transfere od inostranih vlada i međunarodnih organizacija (13.776 KM).

Tekući transferi od ostalih nivoa vlasti se najvećim dijelom odnose na primljena sredstva od Zeničko-dobojskog kantona za finansiranje socijalnih davanja (socijalne pomoći, dodatak na djecu, naknade porodiljama, stipendije i pomoći boračkoj populaciji, studentski krediti i alternativni smještaj) u iznosu od 7.237.045 KM. Preostali dio odnosi se na sredstva EKO fonda (1.126.392 KM), sredstva Federacije BiH za sanaciju klizišta gradskog groblja Crkvice i putne komunikacije (350.000 KM) i sanaciju crkvenog dvorišta župe svetog Josipa (25.028 KM), Fonda za zaštitu okoliša FBiH za sanaciju klizišta, putne infrastrukture i riječnih korita (191.008 KM), sredstva JP „Vodovod i kanalizacija“ Zenica za projekat vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda (134.574 KM), te međunarodnih organizacija u svrhu istraživanja i inovacija (13.776 KM).

Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti se odnose na sredstva doznačena od Zeničko-dobojskog kantona za stambeno zbrinjavanje boračke populacije (474.370 KM), za rekonstrukciju i izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže po mjesnim zajednicama (192.181 KM), izgradnju podzemnih kontejnera (75.000 KM) i sufinansiranje projekta reparacija atletske staze (50.000 KM).

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U konsolidovanim finansijskim izvještajima, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 47.027.785 KM, a odnose se na plate i naknade troškova zaposlenih (7.801.590 KM), doprinose poslodavca (758.366 KM), izdatke za materijal i usluge (12.220.548 KM), tekuće transfere (14.253.948 KM), kapitalne transfere

(1.161.016 KM), izdatke za kamate (744.661 KM), izdatke za nabavku stalnih sredstava (8.041.110 KM) i izdatke za otplatu dugova (2.046.546 KM).

6.1.2.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Bruto plate i naknade iskazane su u iznosu od 6.888.062 KM, a naknade troškova zaposlenih u iznosu od 913.528 KM. Koeficijenti i osnovica za obračun plate gradonačelnika, savjetnika gradonačelnika, gradskog pravobranioca, zamjenika pravobranioca, državnih službenika i namještenika utvrđeni su Pravilnikom o platama, dodacima na plaću i naknadama zaposlenika u organima Grada Zenica od 1. 7. 2018. godine. Do jula 2018. godine obračun plata vršio se prema Pravilniku o platama, dodacima na platu i naknadama zaposlenika u organima Općine Zenica i Odluci Gradskog vijeća o platama i naknadama plata zaposlenika općinskih organa Zenica. Navedeni interni akti usaglašeni su sa Zakonom o platama i naknadama u organima vlasti u FBiH.

Osnovica za obračun plate utvrđena je u dogovoru sa sindikatom u iznosu od 315 KM. Najviša neto isplaćena plata je plata gradonačelnika od 3.225 KM sa minulim radom, najniža 725 KM, dok je prosječna plata iznosila 1.115 KM. Utvrdili smo da osnovna plata nije manja od 70% prosječne neto plate u FBiH, da su koeficijenti utvrđeni u skladu sa propisima, i da su kod utvrđivanja koeficijenata propisani isti koeficijenti za ista radna mjesta u okviru istih platnih razreda.

Naknade troškova zaposlenih odnose se na naknadu za topli obrok (610.147 KM), regres za godišnji odmor (147.840 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (45.486 KM), naknadu za prevoz (42.910 KM), pomoći u slučaju smrti i bolesti (66.445 KM) i jubilarne nagrade (700 KM).

Isplata toplog obroka vršena je u visini 1% prosječne neto plate isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

Isplata regresa izvršena je shodno zaključku gradonačelnika, u iznosu od 440 KM po zaposleniku.

Uvidom u obračun i isplatu plata i naknada nismo utvrdili nepravilnosti.

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 12.220.548 KM, a isti se odnose na izdatke za komunikaciju i komunalne usluge (4.969.269 KM), ugovorene i druge posebne usluge (2.629.555 KM), tekuće održavanje (2.286.969 KM), energiju (1.663.665 KM), usluge prevoza i goriva (322.273 KM), nabavku materijala i sitnog inventara (255.457 KM), unajmljivanje imovine i opreme (50.507 KM), putne troškove (21.623 KM) i izdatke osiguranja i bankarskih usluga (21.229 KM).

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge se najvećim dijelom odnose na pružene ostale komunalne usluge (2.991.796 KM), izdatke za usluge održavanja čistoće (1.148.615 KM) i izdatke za odvoz smeća (548.357 KM).

Na poziciji ostalih komunalnih usluga su evidentirani izdaci po osnovu ugovora o korištenju usluga sanitarne deponije za bezopasni otpad sa PD „Regionalna deponija Moščanica“ d.o.o. Zenica (1.491.609 KM), izdaci za zimsko održavanje prohodnosti lokalnih i nekategorisanih puteva za sezonu 2017/2018. i 2018/2019. (363.014 KM) po osnovu ugovora sa KOMGRAD-ZE d.o.o. Zenica i izdaci za održavanje zelenih površina i uklanjanje divljih deponija po osnovu ugovora sa ALBA Zenica d.o.o. Zenica iz 1999. godine (1.018.425 KM).

U okviru izdataka za usluge održavanja čistoće evidentirani su izdaci za čišćenje riječnih korita, asfaltnih površina i trotoara dodijeljenih ALBA Zenica d.o.o. Zenica po ugovoru iz 1999. godine.

Izdaci za odvoz smeća odnose se na pražnjenje kontejnera za otpatke (286.357 KM) i garancije za nenaplaćena potraživanja za odvoz smeća od građana (262.000 KM). Ugovorom sa ALBA Zenica d.o.o. Zenica iz 1999. godine je regulisano da će Općina Zenica snositi troškove neplaćanja odvoza smeća od građana u vrijednosti od 50% fakturisanog iznosa. U budžetu za 2018. godinu za ovu namjenu planiran je iznos za garancije u iznosu od 262.000 KM. Utvrdili smo da su garancije po navedenom osnovu priznate bez odgovarajućeg dokaza o tome da su od strane ALBA d.o.o. Zenica, izvršioca usluga,

poduzete sve raspoložive mjere u cilju naplate potraživanja iz osnova usluge odvoza smeća, kako je definisano članom 10. Ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti i bez validne knjigovodstvene dokumentacije koja bi potvrdila stanje nenaplaćenih usluga, t.j. na osnovu iskazanih potraživanja od građana u knjigovodstvenim evidencijama, a što nije u skladu sa članom 21. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 12. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.

Zbog naprijed konstatovanog **ne možemo potvrditi osnovanost iskazanih izdataka po osnovu garancija za nenaplaćena potraživanja za odvoz smeća od građana u iznosu od 262.000 KM.**

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrdili smo da su ukupni izdaci po osnovu ugovora sa ALBA Zenica d.o.o. Zenica iz 1999. godine iskazani u iznosu od 2.556.975 KM i isti su evidentirani na tri pozicije, izdaci za usluge održavanje čistoće, ostale komunalne usluge i izdaci za odvoz smeća. Fature su ispostavljane prema planu usluga, dok je nadzorni organ, Javno preduzeće za prostorno planiranje i uređenje Grada Zenica, u svojim izvještajima konstatovao vrijednost izvršenih radova i razliku više/manje izvršenog u odnosu na planirane radove. Za manje izvršene radove priznavali su se dodatni poslovi, čime je realizacija na godišnjem nivou jednaka planiranom iznosu usluga.

Preporuka:

- **obaveze po osnovu neplaćenih usluga za odvoz smeća od građana priznavati na osnovu validne knjigovodstvene dokumentacije, kojom se potvrđuje stanje nenaplaćenih usluga.**

Na izdacima za tekuće održavanje su iskazane usluge održavanja cesta u iznosu od 1.752.630 KM. Grad je za izvođenje radova u oblasti održavanja javnih gradskih površina za 2018. godinu (održavanje gradskih ulica, lokalnih i nekategorisanih puteva, hitne intervencije na putnoj i pratećoj infrastrukturi) zaključio 31. 5. 2018. godine ugovor sa „KOMGRAD-ZE“ d.o.o. Zenica bez provođenja procedure javne nabavke. Detaljnije obrazloženje dato je u tački 7. Javne nabavke.

Ugovorene i druge posebne usluge se u najvećem dijelu odnose na izdatke za ostale nespomenute usluge i dažbine (1.809.819 KM), izdatke po osnovu naknada gradskim vijećnicima (238.840 KM) i izdatke za rad komisija (160.447 KM).

Na poziciji **izdataka za ostale nespomenute usluge i dažbine** iznos od 1.599.712 KM se odnosi na realizaciju Ugovora o poslovima nadzora nad izgradnjom, rekonstrukcijom i održavanjem objekata zajedničke komunalne potrošnje, nadzora nad izvođenjem radova na provođenju komunalne higijene, nadzora nad radovima hortikulturnog uređenja grada, kao i nadzora nad radovima finansiranim iz fondova zaštite životne sredine iz 2007. godine, koji je Općina Zenica zaključila sa Javnim preduzećem za prostorno planiranje i uređenje grada Zenica, čiji je Općina i osnivač. Provedenom revizijom smo utvrdili da je preduzeće fakturisalo obavljene poslove u skladu sa važećim Cjenovnikom usluga.

Prema Ugovoru o formiranju, uspostavi i funkcionisanju skloništa za životinje, zaključenim 2017. godine sa ALBA Zenica d.o.o. Zenica, Grad se obavezao u potpunosti finansirati pokretanje i rad skloništa. Tokom revizije nije prezentiran Cjenovnik usluga, na osnovu kojeg bi potvrdili fakturisane izdatke po osnovu rada skloništa za životinje, higijenskog servisa, zbrinjavanja uginulih životinja i rada uprave i zaposlenih u ukupnom iznosu od 241.919 KM.

Preporuka:

- **izdatke za usluge održavanja skloništa za životinje priznavati na osnovu ugovorom definisanog Cjenovnika usluga.**

Na izdacima za naknade gradskim vijećnicima su, shodno Odluci o naknadama vijećnika i članova radnih tijela iz 2007. godine i Zaključku Općinskog vijeća iz 2009. godine, vršene isplate naknade vijećnicima u paušalnom neto iznosu od 500 KM i predsjedavajućem uvećano za 20%. Pored paušalne naknade, vijećnicima je vršena isplata naknade za učešće na sjednicama u iznosu od 100 KM po sjednici.

Na poziciji **izdataka za rad komisija** su iskazane naknade komisijama formirane od strane Gradskog vijeća i gradonačelnika. Komisije Gradskog vijeća su: Etička komisija (9.750 KM), Komisija za izradu propisa (8.800 KM), Komisija za utvrđivanje prometne vrijednosti nekretnina (24.158 KM), Ocjenjivački sud (6.100 KM), Komisija za izbore u mjesne zajednice (7.470 KM) itd. Komisije gradonačelnika su:

Komisija za tehnički pregled (31.090 KM), Pravni savjet gradonačelnika (16.900 KM), Komisija za realizaciju projekta Produktivna zelena infrastruktura (7.000 KM) itd.

Odlukom gradonačelnika od 29. 3. 2018. godine osnovan je Pravni savjet gradonačelnika kao savjetodavno i stručno radno tijelo u koje je imenovano devet zaposlenika, i to savjetnik gradonačelnika, gradski pravobranilac i šefovi službi. Zadaci savjeta su analiza po potrebi stanja normativno-pravne regulative u pojedinim područjima iz samoupravnog djelokruga Grada, predlaganje mjera gradonačelniku za poboljšanje tog stanja, predlaganje pripreme i izrade potrebnih normativnih akata, razmatranje prijedloga općih i pojedinačnih pravnih akata koje donosi gradonačelnik ili ih predlaže i davanje drugih pravnih savjeta, mišljenja i analiza vezanih za poboljšanje stanja u normativnom regulisanju odnosa u Gradu. Visina naknade utvrđena je u mjesečnom iznosu: koordinator savjeta (250 KM), član (230 KM) i sekretar (100 KM). Tokom obavljanja revizije, nisu prezentirani zapisnici sa sastanaka savjeta, koji se shodno Poslovniku o radu savjeta održavaju po potrebi, a najmanje jednom mjesečno, u toku ili po završetku radnog vremena. **Utvdili smo da su poslovi dati u zadatak Pravnom savjetu u nadležnosti Grada i da predstavljaju redovne poslove utvrđene sistematizacijom radnih mjesta, zbog čega ne možemo potvrditi osnovanost isplate ovih izdataka u iznosu od 16.900 KM.**

Također smo utvdili da obračun naknada zaposlenicima po osnovu angažmana u komisijama nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano članom 10. stav (1) i (2) tačka 4. Zakona o porezu na dohodak⁴ i članovima 8. stav (1), 11. stav (1) i (2) i 12. stav (1) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak⁵ s obzirom na to da nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi. Napominjemo da je navedenim članovima Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak propisano da naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, a u vezi sa nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti.

Shodno tome, obaveza poslodavca je da obračuna i uplati porez i pune doprinose, u skladu sa odredbama člana 27. Zakona o porezu na dohodak i članovima 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama članova 10. i 11. Zakona o doprinosima⁶ i odredbama člana od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.⁷

Preporuke:

- **preispitati opravdanost isplate naknada članovima Pravnog savjeta, s obzirom na to da poslovi dati u nadležnost istom predstavljaju redovne poslove utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji;**
- **obračun poreza i doprinosa nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti za zaposlenike vršiti u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak, Zakona o doprinosima, Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi su iskazani u iznosu od 14.253.948 KM i isti se odnose na tekuće transfere pojedincima (8.692.674 KM), tekuće transfere neprofitnim organizacijama (2.157.998 KM), subvencije javnim preduzećima (2.157.561 KM), subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima (749.941 KM) i druge tekuće rashode (495.775 KM).

Tekući transferi pojedincima se odnose na ostale transfere pojedincima u iznosu od 6.485.227 KM (stalne i jednokratne socijalne pomoći, naknada porodiljama, smještaj u ustanove socijalne skrbi, dječiji dodatak), isplatu stipendija (1.006.580 KM), vojne invalidnine, izdatke za borce i porodice poginulih boraca (895.677 KM), izdatke za nabavku namirnica za potrebe javne kuhinje (258.169 KM), izdatke za

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 59/16, 38/17, 3/18, 30/18

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

raseljena lica (25.180 KM) i pogrebne troškove socijalnih kategorija (21.842 KM). Sa izuzetkom izdataka za nabavku namirnica za javne kuhinje, dijela socijalne pomoći i pogrebnih troškova socijalnih kategorija, ovi transferi se finansiraju iz budžeta Zeničko-dobojskog kantona.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama se najvećim dijelom odnose na tekući transfer za sport (730.881 KM), finansiranje rada JU „Dom porodica“ Zenica (270.000 KM), tekuće transfere za kulturu (222.277 KM), transfer udruženjima i organizacijama boračkih udruženja (127.540 KM), izmirenje poreznog duga za NK Čelik po sporazumu o reprogramu (110.570 KM), finansiranje rada gradske izborne komisije (100.000 KM), popravka infrastrukture na Boračkom jezeru i Eko kuću Smetovi (77.000 KM), podršku vjerskim zajednicama (68.688 KM), programe i projekte udruženja boračke populacije (49.910 KM), sufinansiranje projekata neprofitnih organizacija (45.725 KM), programe iz oblasti socijalne zaštite (43.432 KM), projekte jačanja lokalne samouprave (32.130 KM), finansiranje nacionalnih udruženja i kulturno-umjetničkih udruženja (30.000 KM), programe i projekte za podršku mladima i djeci (29.940 KM), programe i projekte iz oblasti kulture (29.500 KM) i dr.

Tekući transferi za kulturu su iskazani u iznosu od 222.277 KM. Odlukom o izvršavanju Budžeta za 2018. godinu je predviđeno da će se sredstva realizovati prema planu i programu raspodjele koje donosi Gradsko vijeće ili gradonačelnik, a na prijedlog resorne službe sa utvrđenim kriterijima. Provedenom revizijom je utvrđeno da su sredstva odobravana zaključcima gradonačelnika za finansiranje ustanova kulture i kulturnih manifestacija (Zeničko proljeće, Ljeto u Gradu), ali bez usvojenog programa raspodjele sa utvrđenim kriterijima. **Zbog navedenog ne možemo potvrditi da su sredstva transfera realizovana na način kako je to predviđeno Odlukom o izvršavanju Budžeta za 2018. godinu.**

Programi i projekti iz oblasti kulture od 29.500 KM, **programi i projekti za podršku mladima i djeci** od 29.950 KM i **programi i projekti iz oblasti socijalne zaštite** u iznosu od 43.432 KM su realizovani u sklopu jedinstvenog programa. Po javnom pozivu, provedenom u skladu sa programom utroška, na prijedlog Komisije za odabir projekata odobrena su sredstva iz oblasti kulture (16.400 KM), socijalne zaštite (26.800 KM) i podrška mladima i djeci (10.800 KM), dok su preostala sredstva doznačena zaključcima gradonačelnika na osnovu samoinicijativnih zahtjeva.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi da su sredstva programa i projekata iz oblasti kulture, programa i projekata podrške mladima i djeci i programa i projekata iz oblasti socijalne zaštite u cijelosti realizovani na način kako je to predviđeno Odlukom o izvršavanju Budžeta za 2018. godinu.

Subvencije javnim preduzećima se odnose na finansiranje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja (600.000 KM), održavanje sportskih objekata (356.000 KM), transfer JP RTV Zenica (324.000 KM), poticaj razvoju poduzetništva i obrta realizovan preko ZEDA (311.000 KM), poticaj razvoju poduzetništva i obrta predviđeni Strategijom razvoja (260.295 KM), projekat zapošljavanja pripravnika (167.000 KM), finansiranje rada JP Regionalni vodovod „Plava voda“ d.o.o. Travnik (79.266 KM) i finansiranje rada JP „Zenicagas“ d.o.o. Zenica (60.000 KM).

Subvencija privatnim preduzećima i poduzetnicima se odnosi na poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji (649.941 KM) i poticaj razvoju poduzetništva i obrta, definisan Strategijom razvoja (100.000 KM).

Drugi tekući rashodi se odnose na sporazumno izvršenje pravomoćnih sudskih presuda (364.032 KM), povrat više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda (95.349 KM), pravomoćne sudske presude po nalogu banke (30.534 KM) i nagrade Grada Zenica (4.000 KM).

Revizijom smo obuhvatili poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji (649.941 KM), poticaj razvoju poduzetništva i obrta realizovan preko ZEDA (311.000 KM), poticaj razvoju poduzetništva i obrta predviđen Strategijom razvoja (260.295 KM), tekuće transfere neprofitnim organizacijama (112.500 KM) i tekući transfer NK „Čelik“ za izmirenje duga po sporazumu o reprogramu (110.570 KM). U realizaciji navedenih tekućih transfera nismo utvrdili nepravilnosti.

Preporuka:

- *tekuće transfere za kulturu, programe i projekte iz oblasti kulture, za podršku mladima i djeci i iz oblasti socijalne zaštite, realizovati na način kako je to predviđeno Odlukom o izvršavanju Budžeta.*

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi su iskazani u iznosu od 1.161.016 KM, a odnose se na transfere pojedincima (474.370 KM), transfere javnim preduzećima (412.564 KM), transfere neprofitnim organizacijama (259.082 KM) i transfere drugim nivoima vlasti (15.000 KM).

Kapitalni transferi pojedincima se odnose na dobivena sredstva od Zeničko-dobojskog kantona za stambeno zbrinjavanje pripadnika boračke populacije.

Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama se odnose na investiciono i tekuće održavanje dječijih vrtića (200.000 KM), opremanje i adaptaciju domova iz oblasti kulture – Bosansko narodno pozorište, Muzej, Biblioteka, Preporod, Napredak, Prosvjeta (44.082 KM) i obnova kulturno-historijskog naslijeđa (15.000 KM).

Kapitalni transferi javnim preduzećima se odnose na transfer Regionalnoj deponiji „Moščanica“ d.o.o. Zenica za povrat kredita po sporazumu (223.768 KM), transfer „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica za nabavku opreme za sklonište za napuštene životinje (68.796 KM), sufinansiranje reparacije atletske staze na poligonu „Kamberovića polje“ (50.000 KM) i transfer JP RTV Zenica za razvoj emisionog sistema (25.000 KM). Transfer „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica u iznosu od 68.796 KM nije evidentiran na poziciji propisanoj Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta FBiH, s obzirom na to da društvo nije javno preduzeće.

Transfer drugim nivoima vlasti se odnosi na pomoć Općini Jajce za izgradnju i uređenje dječijeg igrališta.

Preporuka:

- *transfer društvu „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica planirati na poziciji propisanoj Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 8.041.110 KM, što u odnosu na planiranih 10.229.626 KM predstavlja ostvarenje od 78,61%, a odnose se na: rekonstrukcije i investiciono održavanje (2.697.819 KM), nabavku stalnih sredstava u obliku prava (2.406.996 KM), nabavku građevina (1.338.171 KM), nabavku zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada (836.615 KM) i nabavku opreme (761.510 KM).

Postupci i procedure nabavki odabranih uzoraka obrazloženi su u tački 7. Javne nabavke.

6.1.2.6 Tekuća rezerva

Sredstva tekuće rezerve su realizovana u iznosu od 227.106 KM, a najvećim dijelom se odnose na plaćanje novčane kazne izrečene Gradu Zenica po rješenju Konkurencijskog vijeća BiH (80.727 KM), pomoć JP „RTV Zenica“ za nabavku opreme za tehničko-tehnološko unapređenje sredstava za rad (45.000 KM), plaćanje računa privrednom društvu Komgrad-ZE za održavanje putne mreže (26.169 KM), plaćanje troškova smještaja i ishrane Košarkaške reprezentacije BiH u sklopu kvalifikacija za svjetsko prvenstvo (18.013 KM), finansijsku pomoć JP „RTV Zenica“ i JU Bosansko narodno pozorište Zenica za suorganizaciju i tehničku realizaciju obilježavanja „Dana Zenice“ za 2018. godinu (16.946 KM), donaciju Općini Jajce za izgradnju i uređenje dječijeg igrališta (15.000 KM) i dr.

Odlukom o izvršavanju Budžeta za 2018. godinu je predviđeno da se sredstva tekuće rezerve koriste za nepredviđene namjene, ili za namjene za koje nisu planirana dovoljna sredstva jer ih pri planiranju Budžeta nije bilo moguće predvidjeti.

Uzimajući u obzir namjene za koje su sredstva tekuće rezerve odobravana, provedenom revizijom ne možemo potvrditi da su ista u cijelosti realizovana u skladu sa odredbama Odluke o izvršavanju Budžeta za 2018. godinu.

6.1.3 Finansijski rezultat

U konsolidovanim finansijskim izvještajima za 2018. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

Red. broj	Opis	Budžet za 2018. godinu	Ostvareno u 2018. godini	Ostvareno u 2017. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	50.142.190	47.793.894	42.319.415	95,32
I.1.	Prihodi od poreza	20.567.987	22.865.341	19.585.814	111,17
I.2.	Neporezni prihodi	17.551.996	14.999.663	13.818.424	85,46
I.3.	Primljeni transferi	12.022.206	9.928.890	8.915.177	82,59
II	RASHODI	40.362.808	36.940.129	33.910.722	91,52
II.1.	Tekući rashodi	38.094.808	35.034.452	32.248.365	91,97
II.2.	Kapitalni transferi	1.293.000	1.161.016	829.594	89,79
II.3.	Izdaci za kamate	745.000	744.661	832.763	99,95
II.4.	Tekuća rezerva	230.000	-	-	-
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I-II	9.779.382	10.853.765	8.408.693	110,99
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDST. (IV.2.-IV.1.)	10.713.582	6.122.798	2.989.496	57,15
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	3.067.300	1.918.312	200.038	62,54
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	13.780.882	8.041.110	3.189.534	58,35
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III-IV	(934.200)	4.730.967	5.419.197	-506,42
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (VI.1.-VI.2.)	0	0	0	-
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	-
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	-
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII.1.-VII.2.)	(2.310.000)	(2.046.546)	(2.174.998)	88,6
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	-
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	2.310.000	2.046.546	2.174.998	88,6
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V+VI+VII)	(3.244.200)	2.684.421	3.244.199	-82,75

Podaci iz Bilansa stanja:

UKUPAN VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA	5.922.970	3.213.763
---	------------------	------------------

U revidiranoj godini je iskazan **tekući suficit** u iznosu od 10.853.765 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 47.793.894 KM, a rashodi u iznosu od 36.940.129 KM.

Ukupan suficit revidirane godine je iskazan u iznosu od 4.730.967 KM, s obzirom na to da su pored ostvarenog tekućeg suficita, iskazani izdaci za nabavku stalnih sredstava (8.041.110 KM), a primici od prodaje stalnih sredstava (1.918.312 KM).

Ostvaren je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 2.684.421 KM, s obzirom na to da je pored ostvarenog ukupnog suficita iskazano smanjenje iznosa dugoročnog zaduženja u iznosu od 2.046.546 KM.

Prema finansijskom iskazu „Konsolidovani bilans stanja“ na dan 31. 12. 2018. godine, iskazan je ukupan višak prihoda nad rashodima u iznosu od 5.922.970 KM.

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat 2018. godine za iznos od 122.001 KM, kao ni ukupno iskazani višak prihoda nad rashodima za iznos od 1.617.719 KM, s obzirom na to da obaveze po pravomoćnim sudskim presudama nisu iskazane na propisanim pozicijama rashoda i obaveza, a što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva su u konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazana su u iznosu od 13.249.262 KM, a odnose se na stanje sredstava na transakcijskom računu (11.156.290 KM), računu sredstava zaštite i spašavanja (1.637.140 KM), sredstva na računu Centra za socijalni rad (455.812 KM) i stanje sredstava na depozitnom računu (20 KM).

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 2.850.021 KM, a odnose se na kratkoročna potraživanja od pravnih lica (1.425.399 KM) i ostala potraživanja (1.424.622 KM).

Potraživanja od pravnih lica odnose se na potraživanja od JP BH Pošta (1.243.741 KM) iz osnova ustupljenih administrativnih taksi za distribuciju i potraživanja od korisnika poslovnih prostora datih u zakup (181.658 KM). Sa kupcima su provedena usaglašavanja iskazanih potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, kako je to odredbama člana 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH predviđeno, s tim da jedan dio kupaca nije ovjerom potvrdio vjerodostojnost iskazanih potraživanja.

Ostala potraživanja se odnose na sumnjiva i sporna potraživanja od korisnika poslovnih prostora datih u zakup (1.402.439 KM), potraživanja od Zavoda zdravstvenog osiguranja za bolovanje preko 42 dana (14.240 KM) i potraživanja za prekoračenje troškova mobitela (46 KM). Tokom 2018. godine je sa pozicije redovnih potraživanja od korisnika poslovnih prostora prenijet na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja iznos od 251.227 KM.

Revizijom sumnjivih i spornih potraživanja utvrdili smo da je Grad pokretao sudske postupke u cilju povrata poslovnih prostora u posjed i naplate potraživanja, ali prema podacima Gradskog pravobranilaštva, samo manji dio istih je i utužen. Za određena potraživanja su okončani postupci pred nadležnim sudovima i donijeta su rješenja o prinudnoj naplati, ali s obzirom na to da su dužnici u stečaju, naplata se nije mogla realizovati. Potraživanja koja se nisu mogla realizovati presudama sudova nisu isknjižena iz knjigovodstvene evidencije.

Nepoduzimanje svih raspoloživih aktivnosti u cilju naplate potraživanja od zakupa poslovnih prostora, pored činjenice da se ne ostvaruje predviđeni prihod, ima za posljedicu stvaranje nepotrebnih troškova, s obzirom na to da je Grad u obavezi plaćati porez na dodatnu vrijednost na ispostavljene fakture.

Preporuke:

- **poduzimati aktivnosti na naplati potraživanja od zakupa poslovnih prostora, a za kupce koji ne izmiruju svoje obaveze, u skladu sa zaključenim ugovorima, pravovremeno pokretati aktivnosti na prekidu ugovora o zakupu, kako bi se izbjeglo nepotrebno plaćanje poreza na dodatnu vrijednost;**
- **izvršiti analizu naplativosti iskazanih potraživanja, te u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH poduzeti aktivnosti u cilju istinitog i fer prezentiranja podataka u finansijskim izvještajima.**

6.2.1.3 Kratkoročni plasmani

Kratkoročni plasmani su iskazani u iznosu od 60.000 KM, a predstavljaju sumnjiva i sporna potraživanja po kreditu JP „Tera“ u likvidaciji.

6.2.2 Stalna sredstva

U konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstava nabavne vrijednosti u iznosu od 227.586.464 KM, otpisane vrijednosti u iznosu od 42.956.119 KM i sadašnje vrijednosti u iznosu od 181.003.437 KM, dok su izvori stalnih sredstava iskazani u iznosu od 185.586.038 KM. **Navedeno ukazuje da nisu usaglašena stalna sredstva sa izvorima stalnih sredstava za iznos od 4.582.601 KM, što nije u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Općine Zenica.**

Prema prezentiranoj dokumentaciji, iskazana stalna sredstva se odnose na zemljište (83.868.937 KM), građevinske objekte (85.453.992 KM), opremu (6.778.959 KM), ostala stalna sredstva (287.060 KM), stalna sredstva u obliku prava (5.649.538 KM) i stalna sredstva u pripremi (45.547.977 KM).

Zemljište je uknjiženo u knjigovodstvenim evidencijama na osnovu Pravilnika o načinu rada stručne komisije i kriterijima na osnovu kojih se vrši utvrđivanje tržišne vrijednosti nekretnine na području Općine Zenica, a u prilogu koje su iskazane tržišne vrijednosti poljoprivrednog i građevinskog zemljišta po katastarskim općinama.

Građevinski objekti se odnose na zgrade (57.572.852 KM), stambene objekte (12.196.021 KM), ceste i mostove (9.323.330 KM), objekte vodovoda, kanalizacije i deponija smeća (3.346.265 KM), ostale objekte (2.730.780 KM), vanjsko osvjjetljenje, pločnike i ograde (259.774 KM) i ostale pomoćne građevine (24.970 KM).

Prema raspoloživim podacima, Grad Zenica raspolaže sa 343 stana, od kojih je 330 useljeno, a 13 je praznih. Od useljenih 150 stanova, JP za prostorno planiranje i uređenje grada, a prema Zakonu o zakupu stanova, ustupilo je korisnicima koji nisu u zakonom propisanom roku otkupili stanove i istim se naplaćuje zakupnina koja ima socijalni karakter po cijeni od 0,22 KM po metru kvadratnom. Preostalih 180 stanova su ustupljeni od strane Službe za društvene djelatnosti, boračko-invalidsku zaštitu i stambene poslove po cijeni od 1 KM po metru kvadratnom.

Iskazana **oprema** se najvećim dijelom odnosi na laboratorijsku opremu (1.394.450 KM), opremu za potrebe jedinica civilne zaštite (1.173.447 KM), strojeve, uređaje i alate (1.021.872 KM), kompjutersku opremu (880.042 KM), namještaj (781.604 KM), prevozna sredstva (776.286 KM), kante i kontejnere za smeće (232.522 KM), opremu za prenos podataka i glasa (142.531 KM), elektronsku i fotografsku opremu (121.435 KM) i dr.

Ostala stalna sredstva se odnose na robne rezerve.

Stalna sredstva u obliku prava se najvećim dijelom odnose na ulaganje u zajedničko preduzeće „Toplana“ Zenica (2.346.996 KM), ulaganja u rekonstrukcije stadiona Bilino polje i Kamberovića polje (1.665.441 KM), ulaganje u JP „Zenicatrans“ (1.171.242 KM), ulaganje u opremu na stadionu Bilino polje (150.000 KM) i dr.

Stalna sredstva u pripremi se odnose na ulaganje u glavnu gradsku magistralu (38.803.616 KM), ostale objekte (3.915.239 KM), cestovnu mrežu (1.431.047 KM), Kasina III Željezara (258.500 KM), autobusku stanicu (250.000 KM), opremu u pripremi (232.198 KM), ulaganje u stambeno zbrinjavanje Roma (100.000 KM) i dr.

Preporuka:

- **izvršiti usaglašavanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava u skladu sa Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Općine Zenica.**

6.2.3 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 1.209.591 KM, a najvećim dijelom se odnose na ulaganja u RTV Zenica iz perioda od 1995. do 2001. godine (568.092 KM), Alba d.o.o. iz perioda 1999. i 2000. godine (489.856 KM), Šib Bazar iz 1995. i 1996. godine (70.268 KM), Naša riječ – Zening iz 2000. godine (45.507 KM) i dr.

Tokom revizije za određene dugoročne plasmane nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila vjerodostojnost istih u finansijskim izvještajima.

Preporuka:

- *uvidom u dokumentaciju izvršiti analizu iskazanih dugoročnih plasmana, te u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH izvršiti korekcije knjiženja, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja istih u finansijskim izvještajima.*

6.2.4 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 10.804.897 KM, a odnose se na kratkoročna razgraničenja (7.293.615 KM), kratkoročne tekuće obaveze (2.567.680 KM) i obaveze prema zaposlenima (688.085 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze se odnose na obaveze prema dobavljačima za isporučene robe i usluge (2.486.343 KM), obaveze prema fizičkim licima (36.710 KM), obaveze za PDV (14.473 KM) i ostale kratkoročne obaveze za naknade za rad u komisijama (10.178 KM).

Obaveze prema zaposlenima se odnose na obaveze za plaće (244.237 KM), obaveze za naknade plaće (51.733 KM), obaveze za doprinose (256.289 KM) i ostale obaveze prema zaposlenim (135.826 KM).

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od 7.293.615 KM i odnose se na razgraničene prihode (4.833.185 KM) i razgraničene rashode (2.460.432 KM).

Struktura razgraničenih prihoda je sljedeća: nerealizovana namjenska sredstva zaštite i spašavanja (1.223.702 KM), potraživanja od JP BH pošta za ustupljene taksene marke (1.243.741 KM), potraživanja od kupaca (1.107.237 KM), primljeni transferi za Eko fond (408.369 KM), sredstva Agencije za vodno područje rijeke Save (159.873 KM), nerealizovana namjenska sredstva i donacije (443.350 KM). Nerealizovana namjenska sredstva su sredstva Federalnog ministarstva finansija za dovršetak izgradnje OŠ „Hasan Kikić“ (150.000 KM), sredstva Kantona za infrastrukturu u Poslovnoj zoni Zenica I (150.000 KM), sredstva Kantona za pomoć boračkoj populaciji (143.350 KM) i drugo. **Iskazana potraživanja na poziciji razgraničenja za iznos od 476.860 KM se razlikuju od pozicije potraživanja od kupaca, koja su iskazana u iznosu 1.584.097 KM.**

Na poziciji razgraničenih rashoda iskazane su obaveze po pravomoćnim sudskim presudama u iznosu od 1.617.719 KM i obaveze po transferima u iznosu od 842.713 KM. Uvidom u naloge za knjiženje obaveza na poziciji razgraničenih rashoda utvrdili smo da su obaveze za transfere iskazane na odgovarajućim pozicijama troškova, te isto nije imalo uticaja na iskazani finansijski rezultat.

Međutim, obaveze po pravomoćnim sudskim presudama nisu knjigovodstveno evidentirane na poziciji rashoda, već na poziciji ostalih razgraničenih rashoda, te su time uticale na vjerodostojnost iskazanog finansijskog rezultata.

Provedenom revizijom ne možemo potvrditi stanje iskazanih obaveza u konsolidovanim finansijskim izvještajima za iznos od 2.460.432 KM, koliko iznose izvršna sudska rješenja i obaveze prema dobavljačima po osnovu odobrenih transfera, s obzirom na to da ista nisu iskazana na odgovarajućoj poziciji kratkoročnih obaveza, a što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- *izvršiti usaglašavanja stanja iskazanih potraživanja sa stanjem razgraničenih prihoda;*
- *obaveze po pravomoćnim sudskim rješenjima i odobrenim transferima iskazivati na odgovarajućim pozicijama rashoda i obaveza, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja istih u finansijskim izvještajima.*

6.2.5 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 31.503.763 KM i u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosile 34.294.971 KM manje su za 2.791.208 KM.

Grad Zenica se 2012. godine zadužio kod Saudijskog fonda za razvoj u protuvrijednosti od 25.000.000 USD sa rokom otplate od 25 godina, grejs periodom 5 godina za finansiranje Projekta glavne gradske magistrale.

Pored kredita od Saudijskog fonda za razvoj u Izvještaju Federalnom ministarstvu finansija o stanju duga, zaduživanju i garancijama na datum bilansiranja naveden je i kredit od Kreditanstalt fir Wiederaufbau (KfW) iz 2015. godine u iznosu od 2.288.497 KM za realizaciju Programa vodosnabdijevanja i otpadnih voda. Kredit je odobren na rok od 9 godina, grejs period 3 godine, kamatna stopa u visini efektivnih troškova refinansiranja KfW na tržištu kapitala i naknada za neiskorištena sredstva 0,25%. Prema iskazu odgovorne osobe sredstva po kreditu od KfW nisu iskorištena, te iz tog razloga ista nisu ni iskazana u finansijskim izvještajima za 2018. godinu, a na osnovu naknade za neiskorištena sredstva u 2018. godini je isplaćen iznos od 5.573 KM.

U spomenutom izvještaju je iskazana garancija na kredit Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) Privrednom društvu „Regionalna deponija Mošćenica“ iz 2011. godine u iznosu od 2.125.527 KM. Za taj kredit je Grad Zenica zaključio 2011. godine ugovor sa spomenutim privrednim društvom kojim se obavezao u roku trajanja kredita u svom budžetu planirati potrebna sredstva za vraćanje tog kredita, a koja će se realizovati u obliku tekućeg transfera. Spomenuta garancija nije iskazana u vanbilansnoj evidenciji Grada Zenice.

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Odlukom Gradonačelnika o redovnom godišnjem popisu imovine, potraživanja i obaveza od 22. 11. 2018. godine je naloženo provođenje popisa i formirane su Centralna popisna komisija, komisija za popis imovine (zemljište, građevine) i komisija za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza. Istom Odlukom je naloženo svim rukovodiocima službi da imenuju komisije za popis ostalih stalnih sredstava (oprema, ostala stalna sredstva, sredstva van upotrebe, zalihe materijala, zalihe sitnog inventara) koja su raspoređena po službama. Centralnoj popisnoj komisiji u zadatak je dato da na osnovu pojedinačnih izvještaja o popisu sačini Elaborat o popisu i isti, sa prijedlogom potrebnih odluka, dostavi Gradonačelniku na usvajanje.

Provedenim popisom je utvrđena usaglašenost stanja novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, stalnih sredstava i sitnog inventara raspoređenih po službama, dok je kod popisa zemljišta i građevina utvrđen manjak u iznosu od 2.550.579 KM, koliko iznosi vrijednost prodanog i deekspropiranog zemljišta. Na prijedlog komisije gradonačelnik je donio odluku o isknjižavanju prodane imovine. Komisija za popis zemljišta i građevina je u Izvještaju o izvršenom popisu ocijenila da su određene građevine i zemljišta nerealne vrijednosti, te predložila formiranje komisije od stručnih i kompetentnih kadrova kako bi ista izvršila procjenu realne vrijednosti zemljišta i nekretnina. Komisija za popis stalnih sredstava, zaliha materijala i sitnog inventara raspoređenog po službama je predložila, što je gradonačelnik svojom odlukom i prihvatio, otpis stalnih sredstava nabavne vrijednosti od 39.319 KM, ispravke vrijednosti od 38.219 KM i sadašnje vrijednosti od 1.100 KM i sitnog inventara nabavne vrijednosti od 8.962 KM. Komisija za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza nije vršila procjenu naplativosti iskazanih potraživanja, već su iste u popisnim listama iskazane prenošenjem knjigovodstvenih evidencija.

Provedenom revizijom popisa smo utvrdili da nije proveden cjelovit popis, niti je vršena procjena bilansnih pozicija, kako je to predviđeno članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članovima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, s obzirom na to da su popisne liste sačinjene na način da su u iste prenijeti podaci iz knjigovodstvenih evidencija, kako je to i navedeno u Izvještaju o popisu zemljišta i građevina.

Preporuka:

- *popisom utvrditi stvarno stanje imovine, obaveza i potraživanja, te izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno odredbama članova 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članova od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Konsolidovanom izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 49.559.365 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 46.670.785 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom u iznosu od 2.888.580 KM. Stanje gotovine na početku godine je iskazano u iznosu od 10.360.682 KM, dok je ista na kraju godine iznosila 13.249.262 KM.

Konsolidovani izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. JAVNE NABAVKE

Planom nabavki za 2018. godinu, usvojenim 15. 1. 2018. godine, planirana su ukupno 104 postupka javni nabavki. Izmjenama i dopunama plana, planirano je dodatnih sedam postupaka. Ukupno planirana vrijednost nabavki iznosi 9.874.733 KM.⁸

Revizijom su obuhvaćena 32 postupka nabavke stalnih sredstava, od čega 29 otvorenih postupaka u vrijednosti od 3.746.679 KM, jedan konkurentski postupak (32.872 KM), pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci (15.058 KM) i jedan direktni sporazum (6.132 KM).

Od tekućih izdataka revizijom je obuhvaćeno sedam otvorenih postupaka u vrijednosti od 652.356 KM, jedan konkurentski postupak (58.500 KM), dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja o nabavci (53.035 KM) i dva direktna sporazuma (11.631 KM). Kod svih revidiranih otvorenih postupaka primijenjeni kriterij je bila najniža cijena, a predviđeno je i provođenje e-aukcije.

Najveći broj provedenih postupaka javnih nabavki odnosi se na rekonstrukciju i investiciono održavanje, u kojima su poslovi najvećim dijelom dodijeljeni društvima „ŠPIC BETON“ d.o.o. Zenica, „ALMY-TRANSPORT“ d.o.o. Zenica i „KOMGRAD-ZE“ d.o.o. Zenica.

Prilikom ocjene formalne ispravnosti pristiglih ponuda, komisije za provođenje procedura odabira najpovoljnijih ponuđača su ponude koje su u znatnoj mjeri premašivale procijenjene vrijednosti nabavke ocjenjivale kao zadovoljavajuće, što nije u skladu sa članom 69. Zakona o javnim nabavkama, radi čega je ugovorni organ trebao poništiti takve postupke nabavki.

Navedeno je imalo za posljedicu da su „ŠPIC BETON“ d.o.o. Zenica dodijeljeni sljedeći ugovori: ugovor o izgradnji pješačke staze na dionici Perin Han – selo Pelinovići procijenjene vrijednosti od 139.230 KM dodijeljen u vrijednosti od 330.475 KM, ugovor za rekonstrukciju lokalnog puta Radinovići – Puhovac procijenjene vrijednosti 174.564 KM dodijeljen u vrijednosti od 390.054 KM, ugovor za vanjsko uređenje objekta Dom zdravlja Zenica procijenjene vrijednosti 269.100 KM dodijeljen u vrijednosti od 414.467 KM, ugovor dodijeljen za rekonstrukciju puta Seoci – Osredak Gradina procijenjene vrijednosti 77.220 KM dodijeljen u vrijednosti od 127.296 KM, ugovor za rekonstrukciju puta Seoci – Živkovići procijenjene vrijednosti 54.054 KM dodijeljen u vrijednosti od 87.692 KM i ugovor za rekonstrukciju makadamskog puta Nijagara – Šebuže procijenjene vrijednosti 45.045 KM dodijeljen u vrijednosti od 95.121 KM.

Konzorciju „ALMY TRANSPORT“ d.o.o. i „KOMGRAD-ZE“ d.o.o. dodijeljeni su sljedeći ugovori: ugovor za rekonstrukciju puta za selo Biškovići procijenjene vrijednosti 85.410 KM dodijeljen u vrijednosti od 145.922 KM, ugovor za rekonstrukciju puta za selo Šibliće procijenjene vrijednosti

⁸ Sve vrijednosti javnih nabavki u daljem tekstu su iskazane sa PDV-om.

77.220 KM dodijeljen u vrijednosti od 141.184 KM i ugovor za rekonstrukciju puta za naselje Dobriljeno procijenjene vrijednosti 117.000 KM dodijeljen u vrijednosti od 169.124 KM.

Društvu „KOMGRAD-ZE“ d.o.o. dodijeljeni su sljedeći ugovori: ugovor za rekonstrukciju ulice 9. maj procijenjene vrijednosti 85.410 KM dodijeljen u vrijednosti od 146.004 KM i ugovor za rekonstrukciju lokalnog puta Lazine – Bistrica procijenjene vrijednosti 5.850 KM dodijeljen u vrijednosti od 91.131 KM.

Napominjemo da su ugovori za izgradnju pješačke staze na dionici Perin Han – selo Pelinovići u vrijednosti od 330.475 KM i rekonstrukciju lokalnog puta Radinovići – Puhovac u vrijednosti od 390.054 KM dodijeljeni, iako je samo jedna ponuda ocijenjena kao formalno ispravna.

Prema prezentiranim podacima o realizaciji dodijeljenih ugovora za nabavku stalnih sredstava iz 2018. godine je vidljivo da je od ugovorenog iznosa: 5.430.738 KM do kraja godine realizovan samo iznos od 3.007.314 KM, iako su ugovoreni rokovi za realizaciju istih bili naveliko protekli. Navedeno ukazuje da se kod dodjele ugovora nije vodilo računa o poštivanju ugovorenih rokova za dovršetak radova iz prethodnih postupaka, kao ni o tehničkim i profesionalnim mogućnostima ponuđača, što se manifestira činjenicom da nije realiziran iznos od 2.423.424 KM ugovorenog iznosa.

Nakon izvršenog uvida u 25 zapisnika o provedenim e-aukcijama, utvrdili smo da je samo kod odabira dobavljača za „Uređenje Gradskog trga Radakovo“ kada je cijena smanjivana 53 puta sa 181.921 KM na 163.964 KM i „Sanaciji vodovodne i kanalizacione mreže u poslovnoj zoni – Zenica 1“ kada je cijena smanjena 51 put sa 285.117 KM na iznos od 190.710 KM, provedeno stvarno nadmetanje za dobivanje posla. U preostalim slučajevima efekat e-aukcija nije bio značajan, s obzirom na to da su iste okončane nakon nekoliko minimalnih snižavanja cijena.

Utvrđili smo da je Grad – bez prethodno provedene procedure odabira najpovoljnijeg ponuđača za potrebe zimskog održavanja prohodnosti lokalnih i nekategorisanih puteva za sezonu 2017/2018. i 2018/2019, čija vrijednost je iskazana u iznosu od 363.014 KM, te održavanje gradskih ulica, lokalnih i nekategorisanih puteva, hitne intervencije na putnoj i pratećoj infrastrukturi, u iznosu od 604.923 KM – dodijelio ugovor dobavljaču KOMGRAD-ZE d.o.o. Zenica. Također, društvu ALBA Zenica d.o.o. Zenica bez provedene procedure dodijeljeni su „Ugovor o formiranju novih i rekonstrukciju starih gradskih drvoreda rekreacione zone Babina rijeka“, realizovan u iznosu od 59.084 KM i „Ugovor o formiranju, uspostavi i funkcionisanju skloništa za životinje“, realizovan u iznosu od 241.919 KM. Poslovi uspostave skloništa za životinje su dodijeljeni društvu Alba Zenica d.o.o. na osnovu Zaključka Gradskog vijeća od 29. 12. 2015. godine. Konstatujemo da dodjelom ugovora bez prethodno provedene procedure odabira najpovoljnijeg ponuđača nije osigurana pravična i aktivna konkurencija, te samim tim nije ostvaren cilj najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *nabavku usluga i radova vršiti isključivo uz primjenu odredbi Zakona o javnim nabavkama, kako je to predviđeno Odlukom o izvršavanju Budžeta, te osigurati pravičnu i aktivnu konkurenciju u cilju najefikasnijeg korištenja javnih sredstava;*
- *obustaviti postupke odabira najpovoljnijeg ponuđača u slučajevima kada formalno ispravne ponude u znatnoj mjeri nadmašuju procijenjene vrijednosti nabavki, a u cilju zaštite javnih sredstava.*

8. OSTALI NALAZI

8.1 UGOVORI O ZAJEDNIČKOM ULAGANJU

Ugovorom o zajedničkom ulaganju iz 1999. godine osnovano je društvo ALBA Zenica d.o.o. Zenica od strane Općine Zenica, JP „Komrad“ Zenica i njemačke kompanije ALBA INTERNATIONAL GmbH iz Berlina za obavljanje komunalnih djelatnosti, i to usluge odvoza i deponovanja komunalnog otpada iz stambenih objekata, zimsko održavanje ulica, čišćenje ulica i deponovanje prikupljenog otpada,

uklanjanje divljih deponija i čišćenje, održavanje zelenih površina, parkova itd. Ovim ugovorom su komunalni poslovi ustupljeni društvu ALBA Zenica d.o.o. na rok od 20 godina. Ulaskom u zajedničko ulaganje, ALBA INTERNATIONAL GmbH iz Berlina učestvuje sa 60% udjela u vlasništvu, a Općina Zenica sa 40%, da bi se tokom poslovanja udjeli ALBA INTERNATIONAL GmbH povećali na 75%, a udjel Općine Zenica smanjio sa 40% na 25%. Zajedničko ulaganje obrazloženo je na način da poslovna sredstva dotadašnjeg pružaoca komunalnih usluga JP „Komrad“ Zenica nisu dovoljna za kontinuirano i efektivno zadovoljavanje potreba građana. U vrijeme zaključivanja ugovora, Zakon o javnim nabavkama nije bio na snazi i odabir društva za zaključivanje ugovora izvršen je direktnim pregovaranjem. Kantonalnim Zakonom o komunalnim djelatnostima iz 2008. godine propisano je da se obavljanje povjerenih komunalnih djelatnosti, odnosno dijela pojedinih komunalnih djelatnosti može povjeriti drugom pravnom licu (strano i domaće pravno i fizičko lice), s tim da se izbor drugog pravnog lica za obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti koje se finansiraju iz budžeta vrši na osnovu provođenja procedura u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, o čemu se treba voditi računa prilikom eventualnog produženja ugovora.

Ovakvim načinom ugovaranja nisu zaštićeni interesi tadašnje Općine (a sada Grada), s obzirom na to da je unaprijed uslovljena obimom usluga koje će joj se fakturisati i preuzimanjem obaveza izmirenja nenaplaćenih potraživanja od građana. Posebnu težinu predstavlja činjenica da Općina, odnosno Grad, nema uvida i značajnijeg uticaja na poslovanje ovoga društva, jer u istom ima samo manjinski udio vlasničkih i upravljačkih prava. Navedenim ugovorom strane su se sporazumjele da se obim redovnih usluga ne može reducirati ispod nivoa iz prethodne godine i da će Općina Zenica garantovati za nenaplaćena potraživanja za odvoz smeća od građana u vrijednosti 50% fakturiranog iznosa za sve vrijeme trajanja ugovora.

Smatramo da ovakav način ugovaranja obima usluga nije odgovarajući, s obzirom na to da se naručilac usluga, Grad, uslovljava unaprijed obimom usluga koje će se fakturisati. Zaključeni ugovor nije bio povoljan za tadašnju Općinu, a sada za Grad, posebno ako se ima u vidu da Grad, koji ima manjinski udio vlasničkih i upravljačkih prava, nema znatnijeg uticaja na poslovanje društva, a izdvaja značajna finansijska sredstva na godišnjem nivou u korist istog.

Naglašavamo da nam tokom obavljanja revizije nije prezentirano ko su organi društva i ko vrši nadzor nad poslovanjem istog u ime Grada.

Drugim Ugovorom o osnivanju, osnovano je privredno društvo „KOMGRAD-ZE“ d.o.o. Zenica 2011. godine od strane Općine Zenica i „Almy Transport“ d.o.o. Zenica. Općina Zenica je izabrala „Almy Transport“ d.o.o. Zenica kao strateškog partnera za osnivanje zajedničkog privrednog društva sa ograničenom odgovornošću u oblasti niskogradnje, s ciljem efikasnijeg održavanja i zaštite komunalne infrastrukture i rješavanja radno-pravnog statusa zaposlenika JP „Komrad“ d.o.o. Zenica. Udjel Grada u Društvu je 35% u odnosu na većinskog vlasnika Almy Transport d.o.o. Zenica od 65%.

Organi upravljanja društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Prezentirano je imenovanje člana ispred Grada u Nadzorni odbor, dok za predstavnika Skupštine ispred Grada nije prezentirano rješenje o imenovanju. Ugovorom je definisana obaveza Grada da će ustupiti poslove zimskog održavanja lokalnih i nekategorisanih puteva i redovnog i vanrednog održavanja i hitnih intervencija na gradskim ulicama, lokalnim i nekategorisanim putevima po nalogu nadležnih gradskih službi bez provođenja procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača.

S obzirom na to da je ustupanje radova izvršeno bez provedene procedure odabira najpovoljnijeg ponuđača, navedeno nije u skladu sa članom 25. Odluke o izvršavanju Budžeta Grada Zenice za 2018. godinu, kojim je propisano da se ugovori za nabavku roba, usluga i radova dodjeljuju isključivo uz primjenu Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- **prilikom zaključivanja ugovora o zajedničkom ulaganju nastojati na što bolji način zaštititi interese Grada.**

8.2 SUDSKI SPOROVİ

Prema prezentiranoj informaciji Gradskog pravobranilaštva, na dan bilansiranja se vode sporovi protiv Grada Zenice iz osnova radnih prava, naknade štete i ugriza pasa (203.418 KM), dok istovremeno Grad Zenica kao tužitelj vodi sporove iz osnova zakupa poslovnih prostora (178.602 KM), po osnovu naknade štete (87.875 KM), po osnovu naknade za eksproprijaciju (55.708 KM) i po osnovu duga za električnu energiju (3.355 KM).

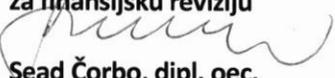
9. KOMENTAR NA NACRT IZVJEŠTAJA

Grad je 4. 7. 2019. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2018. godinu.

U komentaru su navedena neslaganja na date nalaze revizora, koja se odnose na: neiskazivanje obaveza po pravomoćnim sudskim presudama, primjenu Zakona o javnim nabavkama, provođenje popisa, preuzimanje obaveza bez validne knjigovodstvene dokumentacije, isplatu naknade članovima komisija i izdvajanje sredstava iz tekuće rezerve. U prilogu komentara je dostavljena i određena prateća dokumentacija.

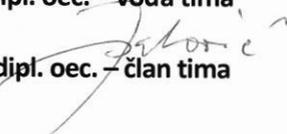
Navedene komentare nismo prihvatili, jer za ista nisu data adekvatna obrazloženja, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju.

Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju

Sead Čorbo, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Danko Buhač, dipl. oec. – vođa tima

Seida Isaković, dipl. oec. – član tima

**IV PRILOG
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**

Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu					
Naziv institucije: Grad Zenica					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI	50.142.190	47.793.894	42.319.415	-2.348.296	95
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	20.567.987	22.865.341	19.585.814	2.297.354	111
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	2.650	4.664	1.335	2.014	176
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	2.650	4.664	1.335	2.014	176
Porezi na dobit preduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
3. Porezi na plaću i radnu snagu	3.100	43.309	5.287	40.209	1.397
4. Porez na imovinu	2.822.000	3.249.635	2.615.155	427.635	115
5. Domaći porezi na dobra i usluge	3.805	34.696	71.221	30.891	912
6. Porez na dohodak	5.948.500	6.682.258	5.640.099	733.758	112
7. Prihodi od indirektnih poreza	11.786.932	12.847.854	11.252.493	1.060.922	109
8. Ostali porezi	1.000	2.925	224	1.925	293
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	17.551.996	14.999.663	13.818.424	-2.552.333	85
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	2.180.900	2.025.897	1.862.099	-155.003	93
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	2.110.000	1.953.286	1.799.544	-156.714	93
Ostali prihodi od imovine	70.900	72.612	62.555	1.712	102
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	15.170.996	12.734.730	11.774.429	-2.436.266	84
Administrativne takse	457.500	456.132	498.850	-1.368	100
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse	4.450.000	2.394.390	2.306.825	-2.055.610	54
Ostale budžetske naknade i takse	7.206.000	7.917.763	7.671.423	711.763	110
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	2.814.496	1.696.467	1.098.077	-1.118.029	60
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	205.500	237.496	179.255	31.996	116
Neplanirane uplate – prihodi	37.500	32.483	19.999	-5.017	87
Novčane kazne	200.100	239.035	181.896	38.935	119
Drugi tekući prihodi					
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	12.022.206	9.928.890	8.915.177	-2.093.316	83
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	80.200	13.776	0	-66.424	17
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	9.877.006	9.066.997	7.429.356	-810.009	92
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada					
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	2.005.000	791.550	1.457.253	-1.213.450	39
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	28.568	0	0
16. Donacije	60.000	56.566	0	-3.434	94
II. RASHODI (od 1 do 7)	40.362.808	36.940.129	33.910.722	-3.422.679	92

1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	8.406.900	7.801.590	7.716.712	-605.310	93
Bruto plaće i naknade plaća	7.312.300	6.888.062	6.803.362	-424.238	94
Naknade troškova zaposlenih	1.094.600	913.528	913.350	-181.072	83
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	795.500	758.366	750.256	-37.134	95
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	14.027.400	12.220.548	11.188.101	-1.806.852	87
Putni troškovi	119.500	21.623	19.535	-97.877	18
Izdaci za energiju	1.735.000	1.663.665	1.555.611	-71.335	96
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	5.184.000	4.969.269	5.158.197	-214.731	96
Nabavka materijala i sitnog inventara	299.900	255.457	128.631	-44.443	85
Izdaci za usluge prevoza i goriva	489.500	322.273	348.487	-167.227	66
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	51.600	50.507	63.161	-1.093	98
Izdaci za tekuće održavanje	3.019.525	2.286.969	1.656.784	-732.556	76
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	33.500	21.229	29.308	-12.271	63
Ugovorene i druge posebne usluge	3.094.875	2.629.555	2.228.387	-465.320	85
4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	14.865.008	14.253.948	12.593.295	-611.060	96
Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
Tekući transferi pojedincima	8.859.400	8.692.674	8.215.999	-166.726	98
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	2.275.108	2.157.998	1.420.631	-117.110	95
Subvencije javnim preduzećima	2.337.500	2.157.561	1.748.962	-179.939	92
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	750.000	749.941	735.111	-59	100
Subvencije finansijskim institucijama					
Tekući transferi u inostranstvo					
Drugi tekući rashodi	643.000	495.775	472.592	-147.225	77
5. Kapitalni transferi	1.293.000	1.161.016	829.594	-131.984	90
Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	15.000	108.354	15.000	0
Kapitalni transferi pojedincima	550.000	474.370	325.009	-75.630	86
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	265.000	259.082	126.949	-5.918	98
Kapitalni transferi javnim preduzećima	478.000	412.564	269.282	-65.436	86
Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
Kapitalni transferi u inostranstvo					
6. Izdaci za kamate	745.000	744.661	832.763	-339	100
Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	745.000	744.661	832.763	-339	100
Izdaci za inostrane kamate					
Kamate na domaće pozajmljivanje					
Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama					
7. Tekuća budžetska rezerva	230.000				
TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	9.779.382	10.853.765	8.408.693	1.074.383	111
III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1. Primici od prodaje stalnih sredstava	3.067.300	1.918.312	200.038	-1.148.988	63
Primici od prodaje stalnih sredstava	3.067.300	1.918.312	200.038	-1.148.988	63
Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
Ostali kapitalni primici					
2. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	13.780.882	8.041.110	3.189.534	-5.739.772	58
Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.067.000	836.615	118.694	-230.385	78
Nabavka građevina	2.899.064	1.338.171	776.271	-1.560.893	46
Nabavka opreme	1.427.496	761.510	199.495	-665.986	53
Nabavka ostalih stalnih sredstava					
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	3.554.199	2.406.996	168.573	-1.147.203	68
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	4.833.122	2.697.819	1.926.501	-2.135.303	56
NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	10.713.582	6.122.798	2.989.496	-4.590.784	57
A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-934.200	4.730.967	5.419.197	5.665.167	-506
IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0

1. Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2. Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
Pozajmljivanje javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					
Pozajmljivanje u inostranstvo					
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	0
V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1. Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
2. Izdaci za otplate dugova	2.310.000	2.046.546	2.174.998	-263.454	89
Otplate dugova primljenih kroz Državu	231.000	2.046.546	2.174.998	1.815.546	886
Vanjske otplate					
Otplate domaćeg pozajmljivanja					
Otplate unutrašnjeg duga					
Otplate duga po izdatim garancijama					
Otkup duga					
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) 1-2	-2.310.000	-2.046.546	-2.174.998	263.454	89
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-3.244.200	2.684.421	3.244.199	-559.779	-83

Gradonačelnik je Konsolidovani Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu odobrio 4. 3. 2019. godine.

Gradonačelnik
Fuad Kasumović

Konsolidovani Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine			
Naziv institucije: Grad Zenica			
Opis	31.12.2018.	31.12.2017.	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	17.954.426	14.248.569	126,00
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	13.249.262	10.360.682	127,90
2.Vrijednosni papiri	0	0	0
3.Kratkoročna potraživanja	2.850.021	2.315.594	123,10
4.Kratkoročni plasmani	60.000	60.000	100,00
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	177.424	141.374	0
6.Zalihe materijala i robe	0	0	0
7.Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8.Kratkoročna razgraničenja	1.617.719	1.370.919	118,00
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	185.931.233	182.746.786	101,70
9. Stalna sredstva	227.586.464	222.350.580	102,40
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	42.956.119	41.347.143	103,90
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	184.630.345	181.003.437	102,00
12.Dugoročni plasmani	1.209.591	1.209.591	100,00
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	1.209.591	1.209.591	100,00
15.Vrijednosni papiri	0	0	0
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18.Dugoročna razgraničenja	91.297	533.758	17,10
UKUPNO AKTIVA (A+B)	203.885.659	196.995.355	103,00
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	10.804.897	10.314.870	104,80
19.Kratkoročne tekuće obaveze	2.567.680	3.271.529	78,50
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22.Obaveze prema zaposlenicima	688.085	622.581	110,50
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	255.517	279.098	91,60
24.Kratkoročna razgraničenja	7.293.615	6.141.662	118,80
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	31.503.763	34.294.971	91,90
25.Dugoročni krediti i zajmovi	31.503.763	34.294.971	91,90
26.Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27.Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	161.576.999	152.385.514	106,00
28.Izvori stalnih sredstava	155.591.551	149.109.273	104,30
29.Ostali izvori sredstava	48.732	48.732	0
30.Izvori sredstava rezervi	13.746	13.746	0
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	5.922.970	3.213.763	184,30
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	203.885.659	196.995.355	103,00

Gradonačelnik je Konsolidovani Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine odobrio 4. 3. 2019. godine.

Gradonačelnik
Fuad Kasumović

Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima		
Period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine		
Naziv institucije: Grad Zenica		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	47.641.053
2	Prihodi od poreza	22.865.341
3	Neporezni prihodi	14.055.273
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	9.928.889
5	Kapitalni transferi	791.550
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	1.918.312
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	1.918.312
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	49.559.365
	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	36.583.129
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	7.801.590
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	758.366
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	11.863.548
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	14.253.948
20	Kapitalni transferi	1.161.016
21	Izdaci za kamate	744.661
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	8.041.110
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	8.041.110
24	Finansiranje (25 + 26)	2.046.546
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	2.046.546
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	46.670.785
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	2.888.580
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	10.360.682
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	13.249.262

Gradonačelnik je Konsolidovani Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine odobrio 4. 3. 2019. godine.

Gradonačelnik
Fuad Kasumović

1890

1890